

Esperantisto

(Österreichischer Esperantist)

Oficiala organo de Int. Esperanto-Muzeo kaj Aŭstria Esperanto-Asocio

Jarabono (komencebla ĉiumonate) por Aŭstrio ŝ 4.60,
pagebla ankaŭ en partpagoj (1/2 j. ŝ 2.35, 1/4 j. ŝ 1.20),
aliaj landoj sv. fr. 3.75; ponumero 45 g (1 resp. kup.).

Aperas la 5. de ĉiu monato. Redakcio kaj administra-
cio: Wien I. Neue Burg (Tel. R27-803). Manuskriptojn ni
nur resendas kun reafranko. Poŝtsparkaso-konto D-123.826

Ne ĝustatempa malmendo de nia gazeto devigas al plupago de la jarkotizo por la sekvonta jaro.

N-ro 3 (118 en la vico).

Wien, la 5. de marto 1935.

12. jaro

La estonto estas nia.

Kiu estas la mistera forto, kiu kun-
ligas la esperantistojn malgraŭ ĉio kaj ĉio?

Jen demando, kiu sin prezentas ĝuste
ankaŭ al tiuj el la esperantistaro, kiuj
per propra volo aŭ konfido de la
samideanaro okupas iun gvidan re-
spondeplenan lokon en la organizacio,
plagataj per laboro kaj peno, ili ofte
ankaŭ eldiras, ke la forton de Esper-
anto atestas la fakto, ke Esperanto
vivas kaj prosperas malgraŭ la esper-
antistoj. Kaj saman eldiron faras ankaŭ
tiuj, por tiel diri, pure »spiritaj« sam-
ideanoj, kiuj, flanke de ĉiuj organizaj
devoj kaj malestimantaj la organizajn
laborojn, havas antaŭ siaj okuloj nur
la puran idealon, kiu ja tamen ne
pendas en la aero, sed kiu devas
radiki en la koro de homoj, esperantaj,
ke la idealo realiĝu sur nia tero.

Jes ja, se ni pripensas niajn multajn
kunvenojn ĉiutagajn en lokaj grupoj
kaj societoj, en kiuj ĉie sur la tero
fidelaj samideanoj ekzercas la lingvon,
diskutas pri niaj idealoj, interamikiĝas
kaj flegas tiun senton de granda rondo
familia, ni povas esti fieraj. Tamen
kelkfoje, se ni pripensas la malfacila-
ojn kaj barojn de efika, centrita kun-
laboro, se ni pripensas la malforton,
malperfektecon, vantemon, obstinon kaj
amankon de niaj koroj, — jen kelk-
foje ni laciĝas, perdas la esperon kaj
inklinas, forlasi la esperantismon.

Ĉi tiu psika stato estas fremda al
tiuj multaj, kiuj iam aĉetis lernolibron,
kiuj iam vizitis kurson, kiuj iam par-
toprenis manifestacion, sed kies pens-
ojn, volon kaj koron neniam enpenetris
la esperantismo. Tiom pli bone konas
ĉi tiun animstaton, ni, tiuj esperantistoj,
kiuj estas ĉenataj al Esperanto kvazaŭ
per feraj ringoj, kiujn kaptis Esper-
anto kiel malsano, kiujn presekutas

Esperanto ĝis la obskuraj regionoj de
iliaj sonĝoj kaj febraj fantazioj.

Kio do estas ĉi tiu mistera forto,
kiu regas la esperantistojn kaj regas
ilin malgraŭ kaj ĉio? . . .

La ideo de Esperanto ŝajnas esti
kontraŭ ĉiuj fortoj, kiuj formas nian
tempon: jen tiu senlima egoismo de la
unuopaj popoloj, tiu naciismo troigita
ĝis frenezo, tiu manko de solidareco
inter homo kaj homo, grupo kaj grupo,
ŝtato kaj ŝtato, tiu danĝera historio de
la amasoj!

Kiu ne kontentiĝas observi nur la
supraĵan aspekton de nia tempo, tiu
tamen povas ekkoni, ke ĝi estas la
idearo de la pasinteco kaj ne de la
estonteco. Ĉiam la regantaj ideoj de
nia epoko unue ekkaptas la pensojn
de la gvidaj kapoj kaj poste malrapide
enpenetras la pli larĝajn tavolojn de
la socio. En nia tempo do, dum la
amasoj en diversaj nacioj ankoraŭ
plene estas regataj de la frazaĵoj kaj
la fortoj de tiu naciismo troigita, jam
la grandaj okazintaĵoj montras, ke nia
epoko ne estas plu regata de tiu
nacia ideo.

La ideo, laŭ kiu la venontaj evolu-
iĝoj en Eŭropo estos formataj, estas
la ideo de la ŝtato, kiu ja estas la
»perfekta socio«. Ni memoru nur la
kontrakton inter Germanujo kaj Polujo,
kiu por dek jaroj forigis la naciajn
batalojn kaj malamon inter la germanuja
kaj pola ŝtato, kontrakto, kiun Hitler
certe same sincere faris kiel Pilsudski,
kaj kiun antaŭaj registaroj en Ger-
manujo ne estas povintaj riski. Ni
memoru la lastaŭtunan paroladon de
Mussolini, en kiu li en solena formo
parolis pri la italaj civitanoj de Svis-
lando, kies limon Italujo ĝuste pro la
gloro de la nacio neniam tuŝos. Ni
memoru ankaŭ, ke la sendependeco
kaj suvereneco de Aŭstrio baziĝas sur

la ideo de la ŝtato, de dua ger-
manlingva ŝtato.

Ni bone komprenu kaj estimu la
nacion estadon. Ĉiu el ni estas ligita
al sia nacio per sango kaj destino,
prapatroj kaj infanoj, lingvo kaj pens-
maniero. La nacio estas unu el la plej
altaj propraĵoj, donitaj al la homo. La
nacio estas kvazaŭ la pligrandigita fa-
milio en kiu ĉiu el ni naskiĝis, vivas
kaj mortas.

Sed la nacio, la familioj, la unuopaj
homoj ne povas vivi ekster la kadro
de la ŝtato. La ŝtato ja garantias, ke
inter la homoj kaj homgrupoj regu jus-
teco, ke la konfliktoj inter ili estas
solvataj ne per mortigaj bataloj, sed
en jura, paca formo.

Same do kiel en unu ŝtato la unu-
opaj ŝtatanoj devas sin submeti sub
la juĝo de ŝtata justeco (gloron al la
ŝtato, kies membroj sin volonte kaj
lojale submetas!), tiel estas eble, ke
iam ankaŭ estos solvataj la konfliktoj
inter la diversaj ŝtatoj. Do ne en tiu
por homoj maldeca, barbara kaj kru-
ela maniero, ke unu ŝtato mortigas
kaj ekstermas la popolon de la alia.
Sed en tiu maniero, ke ankaŭ super
la ŝtatoj regu leĝoj kaj justeco, laŭ
kiuj estu ordigataj iliaj konfliktoj.

Jen tiu ideo devas ne esti nebula,
sensanga, griza fantomo, ne povanta
entuziasmigi la amason. La superŝtato,
la imperio estas sopirata en la naci-
oj depost jarmiloj, kaj la historio
montras al ni multajn provojn, ke tiu
sopiro jam kelkfoje komencis realiĝi.

Tiu ideo ne estas forpensebla el la
socia naturo de la homo, al kiu ĝi
esence apartenas. Kaj la evoluigo de
la lastaj jardekoj kaj jaroj montras,
ke ĝi restas la sola savo antaŭ la mem-
mortigo de la tuta homaro. Tiu Eŭ-
ropa imperio, kiu certe iam estos re-
alaĵo kaj kiu estos iam monda imperio,

Ĉiu aŭstria esperantisto estu membro de Aŭstria Esperanto-Asocio, Wien I. Neue Burg.

Jarkotizo S 2.— (senlaboruloj kaj familianoj S 1.—)

sale garantios, ke la unuopaj nacioj grandaj kaj malgrandaj povos vivi en paco, honore kaj libereco. Kaj tiuj popoloj estos la gvidaj, kiuj plej bone komprenos la alvokon de la destino.

Jen, la mistera forto, kiu regas, subkonscie la esperantistojn. Kaj se ni ofte ridetas pri la granda seriozeco, per kiu la esperantistoj traktas siajn aferojn, kvazaŭ ili estus ŝtataj aferoj, kvazaŭ iliaj estroj estus ministerioj de suverena ŝtatoj — en ĉio ĉi evidentiĝas ankaŭ, ke la esperantistoj, ordigantaj siajn aferojn, havas la sekretan senton, ke tiu ne rilatas nur la konsancon de iu societo inter centaj aliaj, ke ne nur temas pri lingvaj deĵandoj kaj gramatikaj ludoj, sed ke la esperantismo apartenas al la spiritalaj fortoj, kiuj formas la estontecon.

Nikolaŭ Hovorka

Marto.

(El „Ama Kalendaro“ de „Wachauer Vagantentbrief“ de V. O. Ludwig.
Reinhold-Verlag)

Se bruas marta vento,
La sun' ekvekas ĉarmon,
Am' pro duona pento
Ridante verŝas larmon
Floras ĝi, se nokt-malvarm'
Esperon trompis pri la ĉarm'

Informetoj.

„**Esperanto in Deutschland**“, Reichsmittelungsblatt der Neuen Deutschen Esperanto-Bewegung (NDEB), 8-paĝa en germana lingvo, ekaperis en septembro 1934. Propagandocentro: Gewerbe-Oberlehrer Pg. Albrecht Naumann, Grossenhain, Saksujo.

Vic. E-grupo en Vic eldonis belan 6-paĝan faldprospekton kun multkoloraj bildoj. Mendu ĉe „Sindicat de Turisme“, Vic, Hispanujo.

Aŭstria Vespero en Nederlando. La nederlandaj E-grupoj aranĝis dum decembro „Aŭstrian Vesperon“ kum lumbildoj kaj tiamaniere faris grandan propagandon per Esperanto. Ni Aŭstrianoj dankas kore!

Radlotelefona Stacio de Lyon-la-Doua, Francujo, dissendis novjar-gratulojn en du lingvoj kune, en franca kaj Esperanto.

Rigi-First, sporta kaj familia hotelo, Rigi (Vierwaldstättersee), Svisujo, 1460 m super la maro, invitas per belegaj 8-paĝaj gvidfolioj al vizito. La posendanto estas esp.-isto.

Bulteno de Esperanta Asocio de Rosario, Argentino, elvenis en nov. 1934.

Sovjetunia Tutunuiĝa Akademio de Sciencoj eldonis adreslibron sub la titolo „La sciencaj laboristoj de Leningrad“, en kiu estas menciita la nomo de s-ano Vladimir Vladimiroviĉ kun la rimarko, ke li „laboras por la uzado de Esperanto en la scienco“.

„**Tempo**“, librejo Kaniya, Teramati Ebisugawa, Kyoto, Japanujo, 1 jeno jare. Monata gazeto, 8-paĝa, nur E-lingva, novaperis.

Komerco. Granda entrepreno „Les Tisages Français“, Boulogne s. M., per E-leteroj diskonigas, ke ĝi ekfabrikigas serie standardojn esperantistajn, tute similajn al tiu, kiu estis kreita kaj akklamita la 9. de aŭg. 1905 ĉe la Unua Kongreso. Prezo 39 fr. fr. plus afranko.

Bona propagandilo. Fermo Ferdinand Moser, Wels, O. Oe., presigis sur la adresflanko de siaj korespondkarto „Lerne unterstütze Esperanto“ (Lernu kaj helpu E-on).

Tutmonda Florekspozicioj en Heemstede apud Haarlem, Nederlando (15. ma to — 15. majo 1935) invitas per 6-paĝa E-varbilo al vizito.

„**Detur**“, granda turisma societo en Warszawa, Sienna 4, favorigas Esperanton kaj disponigas siajn servojn. Esp-istoj en turismaj societoj skribu al ili.

Novaj gazetoj: „La Suno“, red. Ĉe J. Ogasaŭara, Tojohara-ĉo, Uakajama-ŝi, Japanujo (okt. 1934), 8-paĝa, inkvarto.

„**Agrablaj horoj por junaj esperantistoj**“ nomiĝas 8-paĝa malgrandformata eldonaĵo de Tutmonda Asocio de Geinstruistoj Esp. en Veendam, Nederlando (P. Korte, Schoolstr. 13), kiu nun aperos 6-foje jare.

Sonoj kaj resonoj el la Esperanta Gazetaro.

Redaktas: D-ro Emil Pfeffer.

„Dum la milito ni suferis tiajn perdojn, ke la duan fojon ni ne povas riski tiajn sango-perdojn.“

Gubernatoro Horthy

„Esperanto en signo de la Krista amo povas fariĝi la plejgranda bonfaro por la homaro.“

Ĉefepiskopo grafo Julio Zichy

„Hungara Heroldo“—Budapest, febr. 1935.

„Mi elkore ĝojis, kiam la prepara komitato por la Internacia Esperanto-Konferenco faris al mi la proponon inviti tiun Konferencon al Vieno. Mi ankaŭ volonte estis preta helpi tiun aferon pere de la koncerna, al mi submetita fakto, por ke Vieno denove fariĝu centro de la internaciaj kulturceladoj.“

El la radio-parolado de ministro Fritz Stockinger (11. IV. 1935), tut-amplekse publikigita en „Kantona Esperanto-Gazeto“, Kanton, Hinujo (Vol. I, n-ro 5).

Deziresprimo, voĉdonita de la urba konsilantaro de Châteaurenard, Francujo, dum la kunveno de la 24. de dec. 1934.

„La urba konsilantaro, konsiderante, ke unu lingvo universala permesus al la homoj kompreni sin reciproke en ĉiuj lokoj de la terglobo kaj akcelus la firmigon de la paco, esprimis la deziron, ke la helplingvo E, kiu elmontris sian taŭgecon de pli ol 40 jaroj, estu de nun instruata en ĉiuj eksterlernejaj kursoj, kaj poste enkondukota laŭgrade en ĉiujn unuagradajn, duagradajn kaj teknikajn lernejojn.“

„Le Phare de l'Espéranto“—Sisteron, II. 1935.

Adreso: Esperanto-Centro Itala, Galleria Vitt. Emanuele 92, Milano.

Kongreskotizo: Nur ĝis fino de aprilo Liroj 80 (fam. 48, jun. 32), poste 90 (54, 36) kaj fine L 100 (60, 40).

Vojaĝo tra Italujo: L 498.—

Krozado de L 355.— ĝis 680.—

Oni sin anoncu ĉe Int. E-Muzeo kaj sendu tuj la sumon por la kotizo, antaŭpagon por la „Vojaĝo tra Italujo“ kaj almenaŭ 200 L antaŭpagon por la „Krozado“. La restsumo devas esti pagata plej malfrue ĝis 20. de junio. Sendu la sumon en ŝilingoj al ni kaj ni transpagos sen malagrablaĵoj por vi en itala mono al Italujo. Sed vi samtempe devas alsendi kun la mono la pasporton, ĉar la koncernaj sumoj estos enskribataj en la pasporton.

Antaŭkongresoj en Klagenfurt kaj Innsbruck. Ĉiuj detaloj en la aprila numero, kiel ankaŭ la kosto de la restado unutaga en Venezia.

„**Radioservo por Eksterlando**“ de Int. E-Muzeo skribis al Ŝtatsekretario en Roma, por instigi ĝin al dissendoj en Esperanto. Alvenis jenaj leteroj:

Ŝtatsekretario
por la gazetaro kaj la propagando
Al la prezidanto de Int. Esp.-Muzeo, Vieno.
1/38-233 Roma, 8. I. 1935

Ni havas la honoron komuniki, ke via letero de la 20. de nov. 1934 estis transdonita al „Ente Italiano per le aŭsizioni Radiofoniche“, por ke oni studu la eblecon organizi Radio-komunikojn en la lingvoj itala kaj Esperanto, okaze de l' Universala Kongreso de Esperanto, okazonta en Roma en aŭgusto 1935.

Ĝenerala direktoro por la propaganda fakto.

*

24. I. 1935. DE/021131

Re ponde al via siatempa letero al ŝtatsekretario por Gazetaro kaj Propagando, kiu estis al ni transdonata pro kompetenteco, ni havas la honoron, informi vin, ke kun ĉia probableco ni dissendos de niaj stacioj kelkajn informojn en Esperanto.

Tiuj dissendoj havos lokon en la semajnoj, kiuj antaŭiras la Universalan Kongreson de Esp., okazonta en Roma en la venonta aŭgusto 1935.

Kun la plej bonaj salutoj
Ente Italiano Audizioni Radiofoniche
La ĝenerala direktoro.

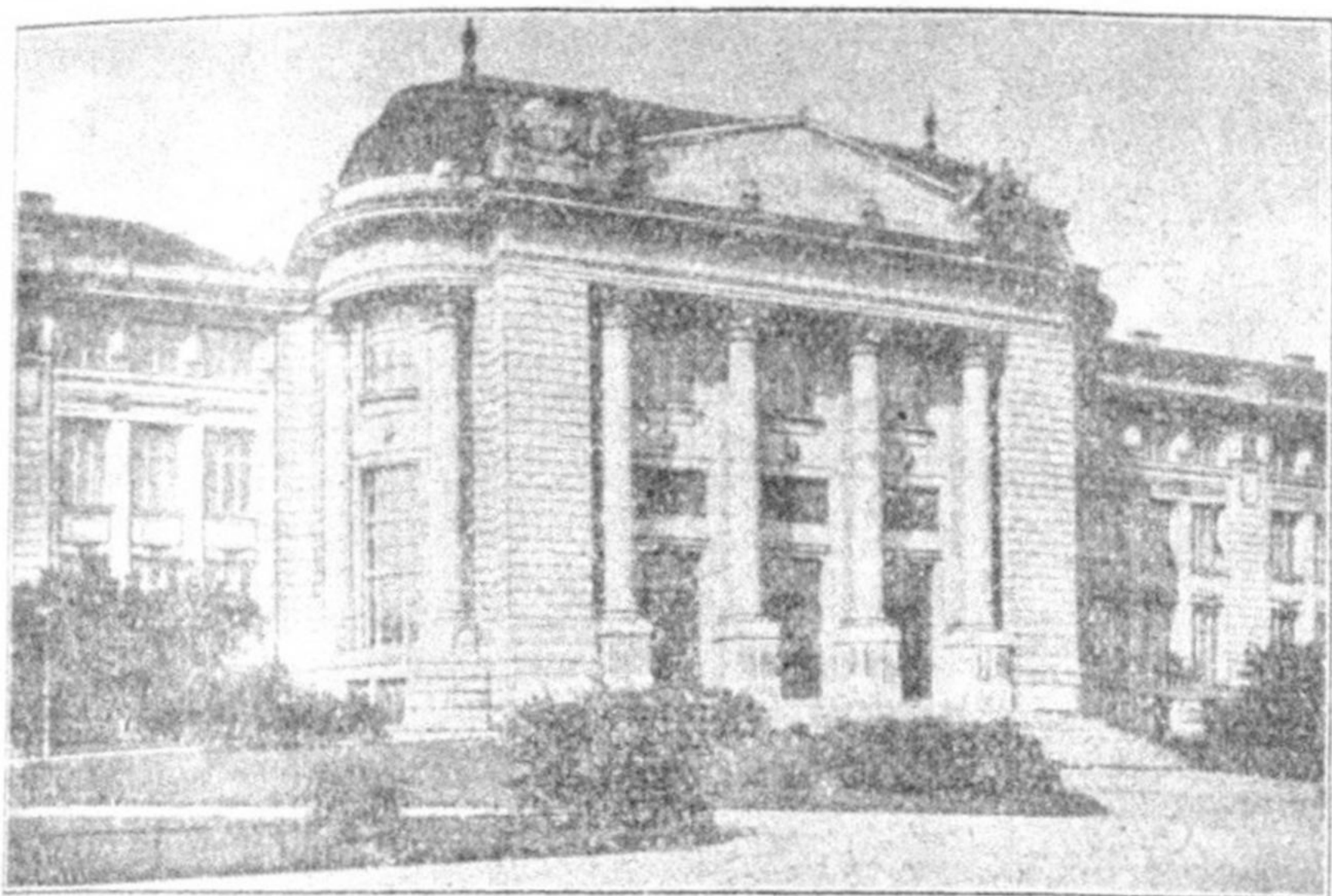
Esperanto-Centro Itala skribis al prez. Steiner: „Pri viaj klopodoj ĉe la italaj aŭtoritatoj en Roma kaj en Wien ni devas danki vin sincere, ili estis utilaj por decidigi la italan radiodirekcion dissendi novaĵojn pri la 27-a.“

2. II. 1935.

La Teknika Muzeo por Industrio kaj Metiaro en Wien.

De min. kons. ing. Viktor Schützenhofer, dir. de Teknika Muzeo.

Ĉefenirejo

Teknika Muzeo prezentas en siaj ekspozikolektaĵoj modelojn, naturgrandajn kopiojn de laborejoj, aparatojn por eksperimentoj kaj maŝinojn, kiuj parte estas movigeblaj. En ĝi estas montrata la kvoto de Aŭstrio je la fundamentoj, la evoluo kaj la nuna stato de ĉiuj branĉoj de la tekniko (metiaro, industria kaj trafika tekniko). Sed nia Teknika Muzeo ne nur per ĉi tiuj ekspozicioj, sed ankaŭ per gvidadoj, prelegoj kaj filmoj havas la tendencon, atentigi krom la popolklerigan celon ankaŭ ekonomi-prosperigan.

Ke Teknika Muzeo kapablas agi ekonomi-prosperige, rezultiĝas el tio, ke ĝi neniam devas esti nur komplementa kolekto de modeloj kaj ekspozitaĵoj. Se ĝi estus tia, ĝi entute kontraŭus la karakteron de muzeo kaj speciale de Teknika Muzeo. Ĉiupaŝe la vizitanto havu la impreson, ke ankaŭ la nuna stato de la teknika mondo estas nur fazo al ĝia plua evoluo kaj ke temas, ekkoni la teknikajn farojn de la pasintaj epokoj, la labormetodojn, instalaĵojn kaj mondsignon de la tekniko. Tiu ĉi montriĝu kiel voĝpretiganto al novaj, pli altaj ŝtupoj de la civilizacio, kiel helpanto, donanta al la homaro la ilojn, per kiuj

pli bona estonteco povas esti efektivigata.

La impona konstruaĵo de Teknika Muzeo troviĝas ĉe la nordlimo de la parktereno, en kies mezo situas la kastelo Schönbrunn. Oni eniras la antaŭhalon, portatan de kolonoj. Antaŭpaŝante inter la bustoj de Josef Ressel, la inventinto de la ŝip-helico — kiel korpigo de la elpensanta spirito — kaj de Karl

Ghega, la konstruinto de la unua montar-fervojo — kiel korpigo de la efektiviganta volo —, la vizitanto atingas la mezan halon. En ĝi estas instalitaj la aparatoj kaj maŝinoj por ekspluato de la energio (muskolaj, ventaj, vaporaj kaj

energi-transformado devas esti rigardata kiel unua premiso por ĉiu teknika progreso, eĉ de ĉiu teknika agado entute.

La maldekstra parto de la teretaĝo estas destinita al la prezentado de la mekaniko de l' trafiko sur stratoj kaj rel-vojoj. La tie ĉi starigitaj kolektoj de „Historia Muzeo de la Aŭstria Fervojo“ montras al la vizitanto la evoluon de tiu ĉi trafikilo sur la teritorio de la iama Habsburg-a monarkio, montras al li vapor- kaj elektrolokomotivojn sur la reloĝ de la nova Aŭstrio kaj ties gravecon por komerco kaj fremdultrafiko. Pluen irante oni venas al la ekspoziciaĵoj pri ŝipveturado, al kiu viciĝas en la unua etaĝo la prezentado de la aviado.

En la dekstra parto de la teretaĝo vasta loko estas rezervita al la grupo „elektro-tekniko kaj energiekonomio“, konforme al ĝia graveco en la nuna tekniko. Alviciĝas nun la grupoj: pri-

Historia Fervojo-Muzeo.

forbruligaj motoroj). Al tiuj ĉi objektoj la meza parto de l' muzeo estas rezervita tial, ĉar la sukceso de

laborado de metaloj kaj ligno, min-ekspluato kaj metalurgio. Speciale interesas ĉi tie la rigardanton vico da historiaj laborejoj, kies instalaĵoj — savitaj el antaŭaj epokoj — dokumentas la altan nivelon de l' tekniko en Malnov-Aŭstrio. Enirebla modelo de karbo-minejo peras al la vizitanto jenajn impresojn, kiujn li nur povus ricevi vizitante tiajn funkciantajn instalaĵojn.

En la unua etaĝo oni povas rigardi diversajn modelojn, kiuj komprenigas la elementajn konojn de la fiziko; sekvas ekspozitaĵoj de industrioj kemiaj kaj multobligaj, de la vestiga industrio kaj konstruado. En la plej supra etaĝo trovis lokon: la grupo „protekto kontraŭ akcidentoj, akvo-provizado, ponto-konstruado, muzik-tekniko, inform-trafiko kaj la poŝta muzeo.

La kolektaĵoj de l' instituto estas ĉiutage rigardeblaj. Sabate ptgm., dimanĉe kaj merkrede atgm. la vizito

„Sorĉista kuirejo“

estas sen gvidado. Je ĉiuj ceteraj duontagoj okazas duhoraj gvidadoj flanko de spertaj fakuloj. Laŭdezire estos aranĝataj post antaŭa sinanonco specialaj gvidadoj, por ebligi pli intensan studon de la teknika fako. Merkrede atgm. estas la vizito nur por junaj lernantoj; tiam ankaŭ okazas lerneja film-prezentado, kiu ĉiam vekas entuziasmon ĉe la junuaro.

Ankaŭ sabate ptgm. kaj la dimanĉan atgm. okazas tiaj film-prezentadoj, sed por plenkreskuloj, kiel kompletigo de la vidita teknika kolektaĵaro. La belega salonego estas ekipita per projekci-aparato kaj instalajo por mutaj kaj sonfilm-prezentadoj. La celo de la montritaj lumbildoj kaj filmoj ĉefe estas, montri la funkcion de la grandaj uzinoj kaj imponaj teknikaj entreprenoj de l' eksterlando. Fakuloj de teknikaj altlernejoj, el la sferoj de l' industrio kaj sciencistaro, havas okazon plenumi vere popolklerigan laboron de sur la oratora pupitro de Teknika Muzeo. Trad. P. Vasta

Traduk-ekzerco.

Niaj abonantoj bonvolu sendi la tradukaĵojn ĝis 25. de l' monato al AE sub koverto kun la surskribo „Konkurso“. La nomon ne skribu sur la manuskripton sed aparte sur paperecon.

La juĝantaro (d-ro E. Pfeffer, reg. kons. F. Stengel kaj E. Werner) ricevos la tradukaĵojn sen la nomoj.

Premioj: 1. „Legendoj“ de A. Niemojewski, 2. Fritz Stengel „E-Sprechübungen“, 3. Originalstenografio por E. (Sist. Brabbée).

La nomoj de la gajnintoj estos publikigitaj kune kun la plej bona tradukaĵo.

Der gerechte Richter.

(Chinesische Anekdote.)

Ein bestechlicher Richter pflegte immer ein paar Tage vor einem Prozeßtermin mit jeder der beiden beteiligten Parteien „Rücksprache“ zu

nehmen. Wieder sollte ein Prozeß stattfinden, und der Richter hatte zuvor mit dem Kläger „Rücksprache“ genommen. Sie bestand darin, daß ihm dieser fünfzig Silbertaels überreichte. Als der Beklagte dies hörte, schickte er dem Richter hundert Silbertaels. Beim Termin schritt der Richter sogleich zur Urteilsverkündung, und zwar erklärte er den Kläger für schuldig. Erschrocken hielt dieser dem Richter seine Hand mit gespreizten fünf Fingern entgegen und rief: „Ich habe recht!“ Aber der Richter hob seinerseits beide Hände mit gespreizten Fingern in die Höhe und schrie: „Schweig, elender Schurke, der andere hat doppelt recht.“

Jen la plej bona traduko, kiun ni ne povis premii, ĉar la tradukinto ne estas nia abonanto.

Ĉina anekdoto.

Ĝenantaj najbaroj.

Silentema libroamiko loĝis enmeze inter kuproforĝejo kaj feroforĝejo. Dum la tuta

Sur romantikaj montkonusoj elstaras super riveret-tramuĝataj intermontoj kaj kampo-plugitaj rondvaloj enmeze de belegaj arbaregoj la multaj burgoj, kasteloj kaj ruinoj, kiuj donis al la lando ĝian belsonan nomon: Burgenland.

Je la malsuproj de tiuj burgoj, alprenitaj al la kastelmontoj kiel el hirundnestoj ĉe la ŝirmanta dommuro, en ĉarma domaro loĝas la posteuloj de la germanaj kamparanoj, kiuj antaŭ multaj jarcentoj enmigris el Bavarujo kaj Ŝvabujo.

Tia loko estas Lockenhaus, per trajno aŭ aŭtobuso facile ating-ebla, ŝatata kiel malmultekosta kaj multe donanta somer-restadejo. La pli nova parto de la kastelo el la 17. jc. enhavas vidindan muzeon, kiu ampleksas preskaŭ la tutan birdaron de Hungar-

tago tondro frapadis liajn orelojn, la bruo de la forĝmarteloj el la proksimaj laborejoj kaj forrabis lian trankvilon. Ĉagrene li plurfoje komprenigis al siaj najbaroj, ke li preparus al ili luksan ĝojfestenon, se ili decidus elloĝigi. Intage ili venis kaj komunikis al li, ke ili intencas plej baldaŭ transloĝigi kaj permesas al si memorigi lin pri lia promeso. Grandĝoje la alia pretigis solenan festenon kaj invitis ambaŭ siajn najbarojn. Post kiam la du sufiĉe sin regalis je manĝaĵoj kaj trinkaĵoj li ĝentile ilin demandis: „Kaj kien vi intencas loĝigi?“ Je tio ili gaje respondis: „Li loĝigas en mian loĝejon kaj mi en lian.“

La 1. premion ricevis stud. gym. Ernst Sattmann, 2. lernejdirekt. e. p. Edmund Ditt- rich, 3. ofic. adj. A. Schwinghagl, Klagenfurt.

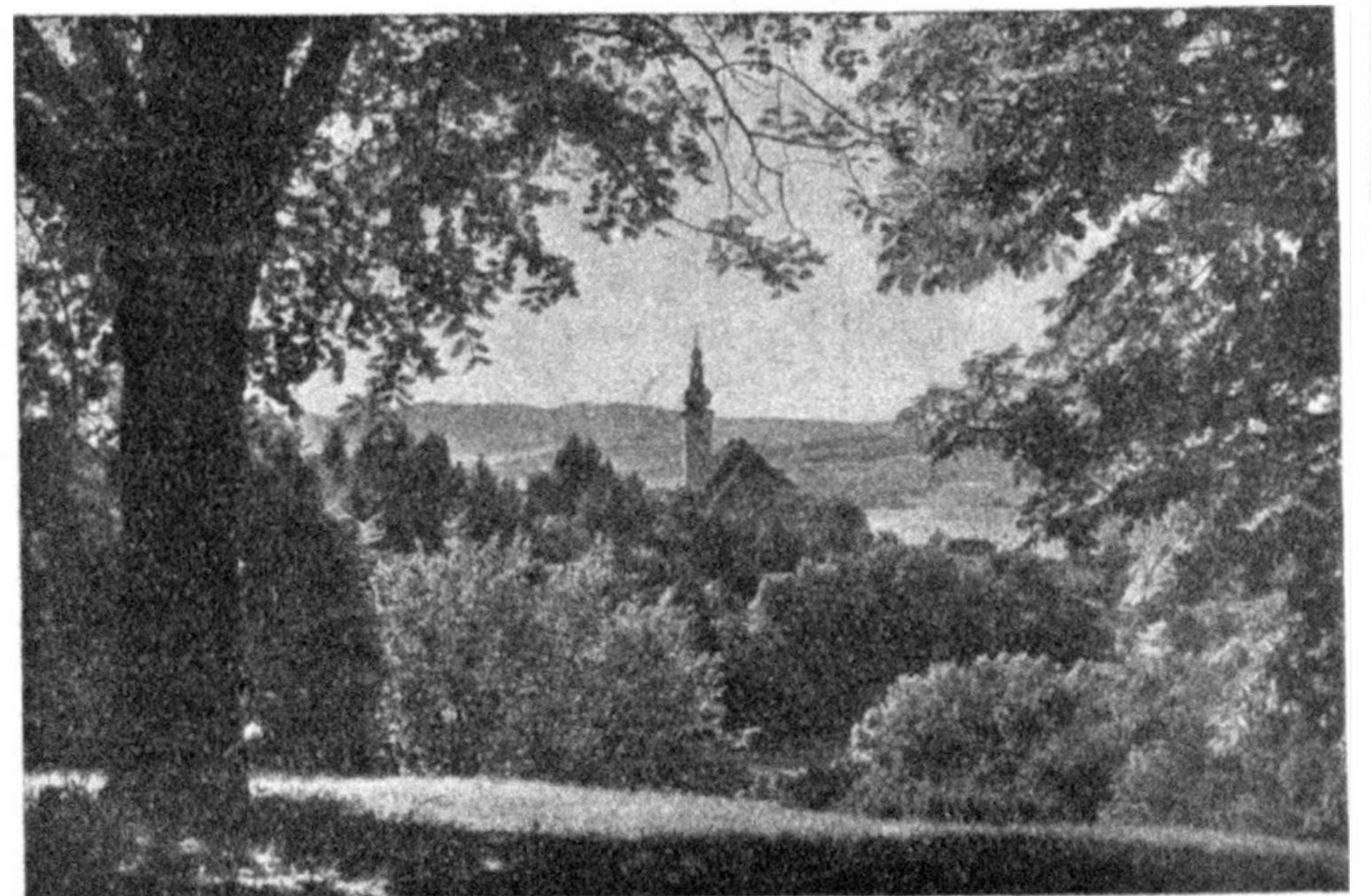
Krome alvenis tradukoj de niaj abonantoj: Lya Russmayr, Strasswalchen, „Fero kaj kupro“, Marie Erard, E. Pfeifer, Innsbruck.

Por la Wien-aj 8-anoj estas aldonita alvoko koncerne la „E-hejmon“.

Al demandoj bonvolu ĉiam aldoni respondafrankon.

Nia bela Aŭstrio.

ujo; la plej malnova parto estas konservita kiel ruino. La gotika kavalirsalonego, la interna korto estas ŝatataj motivoj por fotografistoj.

Lockenhaus

1200 loĝantojn havas Lockenhaus, en kies mezo staras unu el la plej grandaj preĝejoj de la lando kaj al ĝi alkonstruita monaĥejo, nun princa Eszterhazy-kastelo. Raimund Sassik

Joko estas konvertata.

De Karl Hans Strobl.

Doktoro Karl Hans Strobl naskiĝis la 18. de jan 1877 en Iglau. Eminentia poeto kaj verkisto, kreinto kaj sperta en ĉiuj formoj de literaturo, produktinta je lirika poeziaĵoj, romanoj, noveloj kaj skizoj. Strobl estas internacie konata per siaj verkoj „Goja“, „La leona vizaĝo“, „La Flamender de Prag“, „La Madono kun la braceleto“ kaj „Kamarado Viktoria“.

„Estas tamen tre domage pro la belega besto“, diris doktoro Linnemann kaj kun bedaŭro ŝancelis per sia kapo.

Direktoro Van Troop deprenis sian panamo-ĉapelon kaj ventumis al si aĉeton: „Jes, sed.“ li kontraŭdiris „preterpasas neniu tago, en kiu mi ne ricevas pro ĝi duonan dekduton da leteroj. Antaŭhieraŭ la prezidanto de la societo por plibonigo de l' publika

moralo estis ĉe mi kaj plendis. Kaj la artikolon en 'Nederlandsch Kurier' vi ja legis.

Direktoro Van Troop kaj lia asistanto doktoro Linnemann staris antaŭ la kaĝo de l' papagoj en la Rotterdam-a bestĝardeno, kaj ene sidis „Joko“ en sia apartaĵo kaj aŭskultis. Ĝi stoike balanciĝis en sia ringo kaj alrigardis ambaŭ sinjorojn kun klinita kapo. Nun ĝi palpebrumis, hirtigis la plumojn kaj enmiksiĝis en la paroladon.

„Iru for, ci porko“, ĝi diris.

„Jen, aŭskultu ĝin nur“, aldonis Van Troop, „maristoj entute ja ŝatas iom pli fortan esprimmanieron; sed kion la kapitano, de kiu ni aĉetis

„Jokon“, eble blasfemis kaj insultis la tutan tagon, tio jam fakte ŝajnas esti estinta tro multe“.

„Sed ekzistas multo da homoj, kiu ĝuste en tiu trovas plezuron. Eble ĝi estas la plej populara birdo en Tut-eŭropo“.

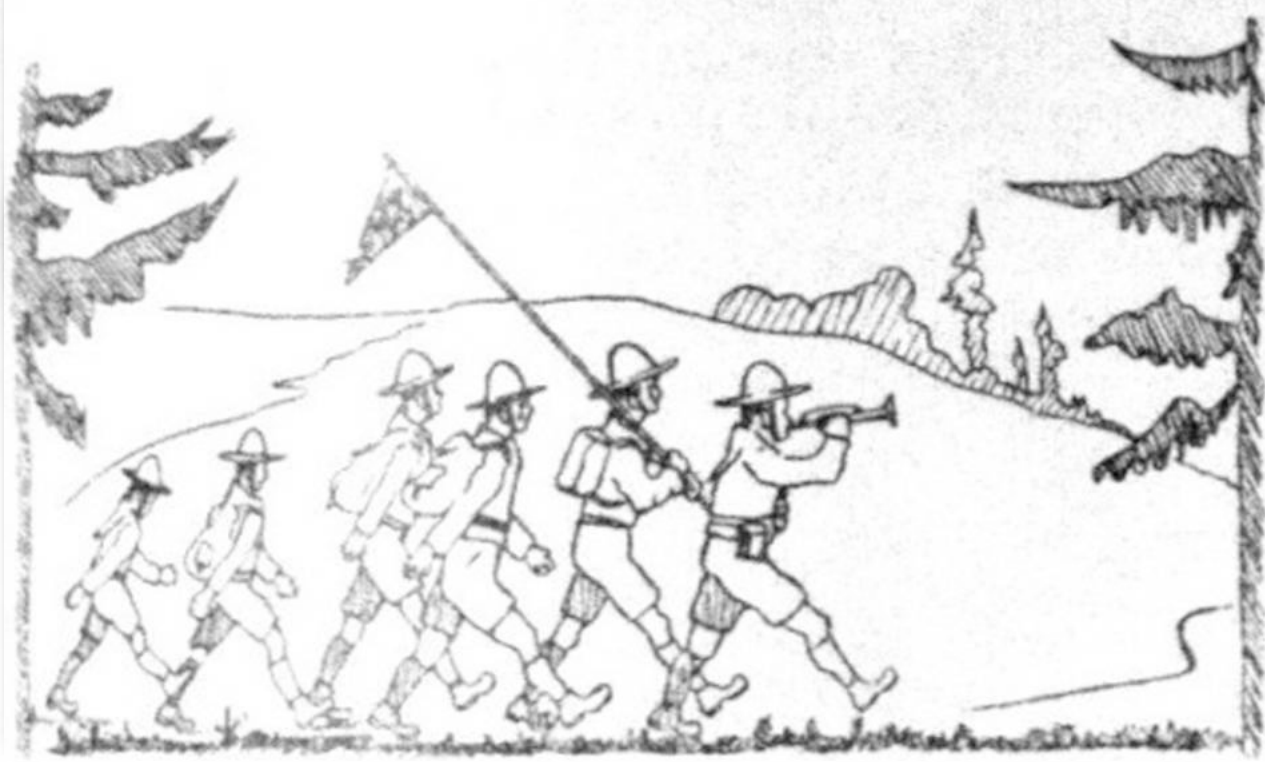
„Joko“ estis forlasinta la ringon kaj gimnastikis transen al la sidstango. Malkontente ĝi palpebrumis kaj levis alterne unu piedon post la alia. „Fermu cian buŝegon, ci kanajlo!“

„Do, jen“, ĝemegis malespere la direktoro, „nur aŭskultu ĝin“.

„Mi tute ne estas ofendita“, ridis Linnemann, „flanke de Joko mi ĉion toleros“.

„Jes, vi... sed ĉu la moralo? Kiam

Red.: Erika Linz, Wo'fpassing

Pli facila speco de sorĉado:
La sorĉisto eliru kaj lia kunulo interkonsentu kun la ĉeestantoj pri poste tuŝota objekto en la ĉambro. Iu el la ĉeestantoj blindigas la revokitan sorĉiston per tuko kaj la kunulo demandas lin: Ĉu vi vidas la fenestron? „Jes“, „Ĉu la tapiŝon?“, „Jes“ ktp. La sorĉisto bone aŭskultu, ĝis venas objekto, kiu havas kvar piedojn aŭ radojn, ekzemple seĝo aŭ infanveturilo, ĉar tio estas por li la atentigilo, ke la kunulo nomos tuj poste la objekton, kiun li poste tuŝos. Venas ankoraŭ kelkaj nomitaj objektoj, kiujn li nature ankaŭ ĉiujn „vidas“, sed kiuj lin absolute ne plu interesas. Li nur memortenu bone la objekton nomitan post la kvarpiedulo kaj nomu ĝin post la demando: „Kiun mi nun tuŝas?“

Red. reg. kons. Fr. Stengel.

Klereco.

Sinjoro direktoro, kion oni ludos hodiaŭ en la teatro?

Hamleton.

Ĉu tiel malnovan teatraĵon? Jam antaŭ kvin jaroj mi vidis ĝin en Berlin.

(Nebelspalter)

En la lernejo.

Knabo, vi ne bone solvis ĉi tiun aritmetikan problemon. Ĉu vi ne vidas, ke mankas tri centimoj? Solvu ĝin denove!

Sinjoro instruisto, mi prefere pagas la diferencon.

Ĉiu nun fariĝis tiel pruda. Ĝi kaŭzas ŝokon... ĝi ja vere estas publika skandalo; ĝi devas for.

„Vi povas min...“, kriaĉis „Joko“ kaj finis per tio siaflanke la konversacion.

Certe; ĝi estis la plej bela papago, kiun oni povis renkonti, ĉiuj koloroj de la ĉiel-arko estis kolektitaj en ĝia plumaro kaj malofte papago regis la homan lingvon tiel perfekte kaj klare. Sed la edukado, kiun li estis ricevinta de sia antaŭa posedanto, estis iomete unuflanka. Kaj kiam oni vidis la interpremadon de la publiko antaŭ ĝia kaĝo kaj la senpaciencon, kun kiu ĝiaj manifestadoj estis atenditaj, kaj aŭdis la hura, kiu salutis ĝiajn

Sunleviĝo.
Vere admirinda estas ĉi tiu sunleviĝo! Domaĝe, ke mi ne havas tempon, ĉar dum la tuta tago mi restus ĉi tie por rigardi ĝin.

Delikate.
Sed kara fraŭlino, ŝajnas, ke vi rigardas min kiel friponon!

Ho tute ne, sinjoro! Mi ne kutimas juĝi laŭ la eksteraĵo!
(Tit Bits)

Red. Karl Haager.

Ŝanĝenigmo.

B E R N

En ĉiu linio oni ŝanĝu po unu literon, sed ĉiun nur unufoje.

M A N O

Solve el n-ro 2.

„Kiu mensogis per unu vorto, ne trovos kredon ĝis la morto.“

Korespondado

Mallongigoj: P=pkarto, l=letero, l=ilustrita, bf=bildflanke, PM=poŝtmarko.

Ŝiaullai, Litovio. Soc. Esp. kor. Esperantininku D-ja, Dvaro 86

Hamilton, Nov-Zelando. Kor. I, il. pk. G. L. Pivač, 316 Victoria st.

Cas-le Monferrato, l'alujo. Pm. Leporati Luigi, Corso Acqui 13 kaj Banfo Giuseppe, Via Trieste 16.

Alagoinhas, Bahia. Brazilio, Ameriko. F-ino Maria Arlinda, Praca Ruy Barposa. PM.

Ise Ueno, Mil., Japanujo. S-ro Shinjori Niwa. kor. kun instruistinoj.

Esperanto lerni, Esperanto lesen

durch Tagblatt-Bibliothek.

Verlangen Sie kostenlose Zusendung des vollständigen Verzeichnisses vom Steyrermühl-Verlag, Wien I. Wollzeile 22

fortajn, malnoblajn eldirojn, oni devis konsenti, ke ĝi fakte estis kvazaŭ flugilhava publika skandalo. Precipe por la junularo, kiu entuziasme ĝin ŝatis, ĝi ŝajnis esti kvazaŭ alt-kaj faklernejo por insultado kaj blasfemado kaj la elirpunkto de bedaŭrinda krudiĝo de la kondutmanieroj.

Laŭ morala vidpunkto do estis tute pravigite, se la direktorio de la Rotterdama bestĝardeno presigis en la plej legataj gazetoj jenan anoncon: la papago joko estas prezinde vendebila al prizorga persono.

„Private ĝi tiam ja povos blasfemi kiom ĝi volas“, diris Van Troop.

Sed tion li ne estis imaginta, ke nun tia torento da proponoj super-

Aŭstria Esperanto-Asocio

Wien I. Neue Burg, Heldenplatz

Esperanto-ekzamenoj.

La ekzamenoj komenciĝas la 1 de aprilo je la 8 h skribe en Bundes-Lehrerinnenbildungsanstalt, Wien I. Hegelg. 14. La koncernaj petskriboj por allaso al la ekzamenoj (kun stampo da 1 ŝ) estas direktotaj ĝis plej malfrue la 15 de marto al „Direktion der Prüfungskommission“, Wien I. Dr. Ignaz Seipel-Ring 1. La taksoj por instrukapableco (20 ŝ) kaj sciopovo (10 ŝ) estas pagotaj antaŭ la ekzameno mem.

La instrukcio por la ekzamenoj kun la listo de la bezonata legajaro estas ricevebla por ŝ 3.10 pere de via librovendejo.

La unuaj seriokursoj.

Senbrue ni komencis agadon por disvastigi E-on en nia lando. La movado ne povas resti koncentrigata en kelkaj grandaj urboj, tial ni devas ataki la malgrandajn lokojn pro arango de E-kursoj.

Al la senlaca laboro de nia propagandestro R. Ulbrich ni dankas, ke la unuan fojon seriokursoj komenciĝis en Lambach, Schwanenstadt, Attnang, Vöcklabruck, Gmunden kaj Ebensee. Senlabora s-ano, iama ALLE-ano Johann Schwarz el Petrifeld anoncis sin ĉe mi kiel kursgvidonto kaj mi akceptis lin, per tio donante al li viveblecon kaj dankindan agadkampon.

Li instruas ĉiutage en alia loko kaj partoprenas 87 personoj (dank al la laboro de R. Ulbrich kaj Lya Russmayr), konsiderinda nombro, se oni pripensas, ke la kursoj komenciĝis nur en februaro, post tre mallonga prepartempo.

Plej sukcesa estis la arango en Vöcklabruck (19 p.), helpantino Brünne Fohler; Gmunden (14 p.), helpantino Hölzl kaj Ebensee (14 p.), kie s-ano Heissl efike helpis kaj akceptis la instruanton. En Schwanenstadt-urbo kurso ne estis ebla, sed en la tendaro de „Libervola laborservo“ 27 frekventas kurson, kiun ankaŭ partoprenas inĝ Gottwald.

Per tiuj kursoj ni fondu ĉelojn por nia movado. Ni intencas aranĝi por la aŭtuno, ke en ĉiu liglando almenaŭ unu instruisto gvidu en du periodoj (okt.—fine de januaro kaj februaro—junio 1935/36) en po 6 lokoj E-kursojn.

I. sin anoncu personoj, kiuj deziras kaj kapablas gvidi tiajn kursojn.

ŝutus lin. Per ĉiu poŝto alvenis granda kvanto da leteroj kun aĉetproponoj por Joko. Devis esti jam tre diskreditita la ŝatado de bonmora esprimmaniero, se tia kanajlo kiel Joko havis tiom da amikoj kaj admirantoj.

„Ĝis hodiaŭ alvenis jam pli ol kvincento da leteroj“, ĝemegis Van Troop, „jen vidu, Linnemann, Mijnheer Svantjekop ofertas 200 guldenojn“.

Sed Miss Edith Forest eĉ venis persone por doni plian impreson al sia celado. „Mi estas posedantino de eduk-ejo“, ŝi diris, „kaj devas konfesi, ke mi pasie ŝatas mian profesion. Mi povas konstati la plej bonajn rezultojn kaj mi sukcesis jam en vere senesperaj kazoj, rekonduki erarpekintajn

2. grupoj kaj unuopuloj en la diversaj lokoj skribu al ni, ĉu en siaj lokoj aŭ la najbaraj tiaj kursoj estas eblaj kaj dezirindaj kaj informu nin pri la eblecoj kaj la farotaj paŝoj, krome ĉu ili estas pretaj helpi al ni aranĝi tiajn kursojn.

3. la informoj alvenu al AEA kiel eble plej frue, ĉar la tuta programo devos esti preta jam en majo. Ni deziras fari grand-skalan propagandon. Helpos al ni la venontjara kongreso. AEA: Steiner, Ulbrich

Alvenis jena letero:

Estimata s-ro reg. kons.!

... per via helpo ĉe la ĝeneraldirekcio de poŝtoj la propagandado estis al mi multe faciligita. 24 nun frekventas kurson ... mi deziras peti vin, ke vi helpu nin, kiam ni bezonos viajn konsilojn aŭ helpon ... Mi do en la plej venonta tempo per ege forta maniero ekruligos nian movadon. Mi esperas, s-ro reg. kons., ke ni balante ŝultron je ŝultron por nia movado alproksimiĝos unu al la alia ankoraŭ pli multe ol ĝis nun, ĉar ne nur el Wien la movado povas esti farata. Vi nepre devas esti certa pri aro da kunlaborantoj, kaj tiun taskon mi prenis sur min propravole. Ni nun decidis ekkomenci per ĉiuj fortoj. Mi estas konvinkita, ke, se en ĉiuj urboj la necesa laboro estus farata, Aŭstrio jam estus komparebla kun Nederlando aŭ Svedujo. Sed ni volas postfari, kion niaj antaŭuloj preterdormis ... por la venonta poŝtkurso mi garantias la trioblan aron. Plej kore Josef Kugler, Linz

Por la grupoj kaj unuopuloj!

La kotizo por AEA (UEA) estas por 1935 denove S 2 — (senlaboruloj kaj familianoj S 1.—). La grupoj afable sendu la listojn de siaj membroj kun adresoj kaj kolektu la kotizon kvaronjare antaŭe, do tuj por la unua kvaronjaro, kaj la 1. aprilo, 1. julio, 1. okt. kaj sendu la sumeton al ni pere de poŝtsparkonto de AE.

Unuopaj personoj sendu la jarkotizon tuj al ni. La membrokartoj eliros tuj post pago. Werner, kas.

Al ĉiuj!

Sendu al ni raporton mallongan pri ĉio interesa pro publikigo en la gazeto aŭ interveno, se necese. AEA: Steiner

Innsbruck. S-ro Buentling havas sukceson; jam li komencis kurson ĉe la poŝto kun 44 personoj, krome ĉe Urania kun pli ol 40 personoj. Oni vidas, ke post taŭga antaŭlaboro kursoj ĉiam denove estas eblaj despli, ĉar internaciaj E-aranĝoj en 1935 kaj 1936 okazos en nia lando.

Linz. Oberösterr. Arbeiterzeitung publikigas E-kurson, verkitan de s-ano Daxberger.

Pettenbach. R. Ulbrich gvidas kurson.

Vöslau. La kurso de insp. Jüptner bone progresas. El 10 je la komenco fariĝis 21 kursanoj.

Wien. E. Soc. Danubio elektis en sia ĝen. kunsido la ĝisnunan estraron: R. Cechestro; kort. kons. d-ro Heeber, Osk. Popper-vicestroj; F. Vasta, Irma Ulmann - sekr.; ing. O. Schwertner, Fel. Basler-kas.; Denks, Huber - bibliot.

Wien. Danubio sendis al AEA modelan raporton pri la lastjara agado kun statistikoj vere interesaj, el kiuj oni vidas la agemon de la es raro.

Wien. E-Soc. Fideleco. Ĉe la ĝenerala kunveno la 5. II. estis elektitaj: Ofic. kons. Karl Gasperini-prez., Eveline Markus-vic-prez., kort. kons. d-ro Karl Klečka-sekr., iern.-dir. G. Eigner-kas., fakinstr. O. Dröbner kaj Marie Hausner-reviz., ĉefkontr. E. Prohaska-bibl.

Esperanto-Klub Wien.

Zusammenkünfte und Uebungsabende jeden Donnerstag ab 19 h 30 im Restaurant Tischler, I. Schaufflerg. 6.

Wien: Kat. Unuiĝo E-ista aranĝis Kristnasko-feston (19. XII) en granda salonego de Schotten-monaĥejo. Emerita prezidanto L. Chiba salutis speciale abaton d-ron P. Hermann Peichl, la gastiganton de la Unuiĝo, paroĥestron-komandon P. Georg Plank, misiiston P. N. Ceska k. a.

Abato d-ro Peichl esprimis sian altan taksadon pri la agado de Unuiĝo, kiun li nomis „servon por la paco“.

El la riĉa programo estu menciataj la festparolado de afergvid. prez. N. Hovorka, parolante pri la kontrasto „inter porpacaj vortoj kaj pormilitaj faroj“, kaj la sencplena ludo „La malkontenta Kristinfano“, verkita de Alois Berndl kaj prezentita de vigla infanaro (i. a. ĉefrole R. Frey-filo, ge-filoj Huber kaj Linz). Pri la sukceso klopodis ges. baronino Scherpon, Griendl, Hovorka.

Lunde: E-S. Danubio, VII. Lerchenfelder Str. 23, Kafejo Egkher, 20—22 h.

11. III. R. Cech „Humoraj rakontoj“, Fr. Vasta „Sven Hedin 70-jara“; 18. III. R. M. Frey „De Istanbul al Smyrna kaj Athen“ kun lumbildoj; 25. III. Parolata E-gazeto en I. Wallnerstr. 6: R. Cech „E-movado“, Fr. Vasta „La lasta vojo de la filmo“, M. Lackenbacher „La mortintoj vekigas“, W. Rentmeister „25 jarojn esp.-isto“.

Parolado A. Berger.

Laŭ invito de la societo „Weltorden der Freunde Oesterreichs“ parolis samideanino A. Berger la 25. febr. germane pri la temo „Weltfrieden und Weltsprache“.

Enkonduke menciante la lingvajn problemojn en la iama aŭstri-hungara monarkio, ŝi montris la diversecon de la lingvoj kiel unu el la kaŭzoj de malpaco kaj milito, prezentis la avantaĝojn de neŭtrala helplingvo, lernebla eĉ de la plej simpla popolo kaj elmontris, ke E estas vere taŭga solvo de la problemoj.

homojn sur la ĝustan vojon. Estos aparta plezuro por mi dekutimigi al „Joko la blasfemadon kaj insultadon. Mi do petas vin, donu al mi „Joko-n“. Kaj ŝi premis la orranditan nazumon pli firme sur la nazodordon kaj rigardis al Van Troop per fiksa bestdresista rigardo.

Sed Van Troop kun bedaŭro supreniris la ŝultrojn: „Mi tre bedaŭras, ne povi plenumi vian deziron. Konsidere al la ekstreme vigla aĉetemo la direkto devis decidiĝi, vendi la birdon nur per aŭkcio“.

Van Troop estis holandano; do ano de ege rutina popolo. Kaj tuj kiam li estis vidinta kia aĉetavidemo estis pro Joko, li rapide decidis, ŝanĝi la

moralan postulon je bona, negoc-afereto por sia bestĝardeno.

La aŭkcio do okazis. La komenca aŭkciprezco estis 50 guldenoj. Joko sidis sur sia stangeto apud la elkrianto kaj sekvis la procedon kun atento. Kaj ĉiam, kiam la martelo de l' aŭkcianto leviĝis, ĝi diris ĝoje: Pum, la kanono!“

La prezo rapide altiĝis. Ĉe 200 guldenoj Mijneer Svantjekop, komercisto de kafo, ekofertis. Li ofertis 300, li ofertis 400, kaj ĉiam Miss Edith Forest ofertis je kelkaj guldenoj pli. Ĉe 450 guldenoj li ĉesis kaj lasis Miss Forest sola ĉe 475.

La martelo alfrapis.

„Pum, la kanono!“ diris Joko ege

Kelkaj ĉeestantaj okcidentalistoj bedaŭre instigis polemikan debaton kun la esp.-istoj. Tamen la aŭskultantoj rekonis la dezirindecon de mondhelplingvo kaj la grandajn sukcesojn de la E-movado, kiu meritas atenton kaj respekton.

*

Karaj s-anoj! Ni konsilas al vi, ne viziti kunvenojn de okcidentalistoj, por tie paroli; ne debatu kun ili antaŭ la publiko. La movado estas tiel malgranda, ke ili nepre devas fari bruon, brueton, por ke oni sciu, ke ili ekzistas. Ne helpu al ili per via troa fervoro al rolo, kiun ilia movado ne meritas. Ili kongresu en Wien en 1936! Ni ankaŭ tion faros kaj la publiko, se ĝi entute priatentos Occidental, mem juĝos. AEA: Steiner

Recenzejo

Editorial Lumen, Ap. 59, Mexiko.

Jesus Amaya „Esperanto—Hispan. Amerika Vortareto“, 10.5×12 cm, 104 pg., 1934. Prezo 2 1/2 resp. kuponoj

Jesus Amaya tre lerte kompilis la libraton, enkondukas unue en la gramatikon, donas sur bonaj tabeloj la pronomojn kaj poste sufiĉe riĉan vortareton. Ni gratulas.

Ne forgesu:

Pagi vian kotizon por 1935!

Varbi abonantojn!

Porti la stelon!

Stenografio.

Ĉiu homo ofte deziras rapide ion notu kaj al tio helpas la stenografio. Ekzistas nun simpla sistemo, laŭ kiu vi povas stenografi sen alternado en la germana kaj E-lingvoj. Speciale la lasta estas necesa por multaj el vi, ĉar vi certe deziras noti la prelegojn de la venontjara Somer-Universitato dum nia XXVIII. kaj aliajn paroladojn.

Mi rekomendas al vi, frekventi tian kurson ĉe s-ano Welward, komenconte la 19. marto je la 7 h v. en la hejmo de „Hungaraj gestudentoj“, I. Kohlmarkt 8. Daŭro du monatojn, 2 horojn po semajno. Kotizo entute S 6.—.

Plena Vortaro. SAT-Paris, la eldonanto de ĉi tiu ampleksa bonega vortaro (570 pg.) petis nian gazeton kolekti por ĝi mendojn, ĉar la senpera mendo kaj sendado de mono estas malfacila por la unuopa s-ano. — La prezo estas kun afranko S 22.—.

Ni petas ĉiujn niajn abonantojn, tuj enpigi la abonprezon, por ŝpari al si la kostojn kaj al ni laboron. La abonprezo (ĉu entute 4.60 aŭ en 2 partpagoj po 2.35 aŭ en 4 po 1.20) nepre estu pagota ĝis 15. de marto. Antaŭdankon!

kontenta. Kaj poste ĝi apartenis al Miss Edith Forest.

Miss Forest estis metodist-anino. Kaj bonkonatoj asertas, ke ŝi tiom altenpuŝis la prezon, ĉar la komunumo estis malantaŭ ŝi. La konvertigo de Joko fariĝis kvazaŭ honorafero de la metodista komunumo.

Jes, nun ĝi do venis en la knabinpensionejon de Miss Forest kaj ŝi enkondukis ĝin ĉe siaj lernantinoj per malgranda alparolado. „La besto estas“, ŝi diris, „kion la homo faras el ĝi.“ Kaj ŝi nur tial estas akceptinta la birdon en sia edukejo por montri, kio mem pri la malprudenta besto per la potenco de la bona ekzemplo ...

(Finota.)

Die zweite Sprache für Alle

Deutscher Teil der Zeitschrift „Oesterreichischer Esperantist“

Nr. 3

März 1935

Für Oesterreich jährlich mit Postzusendung S 1.—, Ausland S 1.60

Mit „Oesterr. Esperantist“ 8 Seiten Quartformat S 4.60, Ausl. S 5.60

Schriftleiter: Regierungsrat Hugo Steiner und Rudolf Ulbrich

Wien I. Neue Burg

Konto bei der Postsparkasse D-123.826

Aus aller Welt.

Radio-Esperanto-Auslandsdienst.

13. März: Reg.-Rat Steiner »Die Wiener Freiwillige Rettungsgesellschaft«.

20. März: Maria Fiedler »Österreichs Burgen«.

27. März: Reg.-Rat Stengel »Frühling im Burgenland«.

3. April: Ella Rudner-Pfeffer »Neue Aufgaben der österreichischen Frauenbewegung«.

Post und Esperanto.

»Jugoslovenska pošta, Telegraf i Telefon«, das offizielle Organ der Post- und Telegrafendienstangestellten des Königreiches Jugoslawien, hat eine Esperanto-Rubrik eingerichtet, um die Kollegen im Auslande über ihre eigene Organisation zu unterrichten.

Esperantofilm über Skandinavien.

Herr J. Ravenstein jr. aus Haag, Niederlande, hat auf seiner Reise zum 26. Esperanto-Weltkongress in Stockholm (Aug. 1934) Filmaufnahmen gemacht und sie mit Esperanto beschriftet. Die herrlichen Bilder, die im Amateurfilmklub in Haag außerordentlichen Anklang fanden, führen den Beschauer von Stettin-Kopenhagen – Oslo nach Stockholm und Lappland.

Die **Parlser Messe** ladet mit in Esperanto verfaßten Zirkularen, durch schöne 8-seitige, reizend bebilderte Prospekte und Ankündigungen (40, 60 und 65, 100 cm) in Esperanto zum Besuche für 18. V. – 3. VI. ein

Esperanto in Deutschland. »Prager Tagblatt« vom 28. 2. schreibt: »Nach langen Beratungen haben die Nationalsozialisten in Deutschland beschlossen, eine national-sozialistische Gruppe von Esperantisten ins Leben zu rufen, »wenngleich«, wie es im Beschlusse heißt, »der Schöpfer des Esperanto Dr. Zamenhof nicht Arier war.«

Deutschland. Auch hier schreitet die Esperantobewegung kräftig weiter. Esperanto wird dazu benützt, um das Ausland über die Verhältnisse in Deutschland zu unterrichten,

leistet also auch hier Werbedienst für deutsche Belange. In den nationalsozialistischen Kulturvereinigungen verschiedener Städte wurden in letzter Zeit Esperantokurse eingerichtet.

Der **Schwedische Reichapressedienst** gibt auf Grund des erfolgreichen Esperanto-Weltkongresses in Stockholm (August 1934), für die ausländische Presse bestimmte Berichte auch in Esperanto heraus.

England Trotz der sicherlich ungeheuren Verbreitung der englischen Sprache und der dadurch oftmals geäußerten Meinung, daß die Engländer nie für eine Hilfssprache zu haben sein werden, fanden in England 3 von den bisher abgehaltenen 26 Esperanto-Weltkongressen statt, die British Esperanto-Association in London hat ein eigenes Sekretariat, einen eigenen Verlag und bereist mit eigenem Auto das Land, um Werbevorträge und Probekurse in Schulen zu halten.

Esperanto in Dänemark. 6 ausländische Esperantolehrer hat das Dänische Esperanto-Institut in den Dienst gestellt, um über diesen Winter möglichst viele Kurse auch in kleineren Orten abzuhalten.

Auch der »Oesterreichische Esperantobund« Wien, I. Neue Burg, will im Herbst dieses Jahres in jedem Bundeslande Wanderlehrer einstellen, die in möglichst vielen Orten Esperantounterricht erteilen sollen, um so möglichst vielen Oesterreichern die Möglichkeit zu bieten, im Jahre 1936 an den großen Veranstaltungen des 28. Esperanto-Weltkongresses, der in Oesterreich stattfindet, teilzunehmen und das große Glück zu genießen, sich mit Angehörigen von 40 Nationen und mehr zu unterhalten.

Argentinien. In Buenos Aires wurde das »Argentinische Esperanto-Kollegium« gegründet, das sich die Einführung des Esperanto in den dortigen Schulen zum Ziele gesetzt hat.

27. Esperanto-Weltkongreß

Florenz-Rom-Neapel-Tripolis-Genua.

Mehr als 700 Teilnehmer haben sich bereits angemeldet und das halbe Schiff für die Seereise ist bereits ausverkauft.

Hier ein kurzes Programm. Auskünfte gegen Rückporto von Int. Esperanto-Museum, Wien, I. Neue Burg.

3. August: Florenz. Mittags Ankunft mit Sonderzügen aus Genua, Turin, Mailand, Verona, Venedig. Führung, Empfang durch die Stadtvertretung. Eröffnung der Internationalen Sommeruniversität, an der Wissenschaftler verschiedenster Sprachen wissenschaftliche Vorträge in Esperanto halten (hier »Dante«).

4. August: Esperanto-Gottesdienst in Florenz. Fahrt nach Rom. Besichtigung Roms in Automobilen.

5. August: Rom. Fahrt in die Vatikanische Stadt. Eröffnung des Kongresses. Empfänge. Unterhaltungsabend.

6. August: Römisches Forum, daselbst Vorlesung d. Sommeruniversität. Ausflüge. Literaturabend.

7. August: Sitzungen. Ausflüge. Besuche von Museen. Internationaler Ball und Wettbewerb nationaler Kostüme.

8. August: Sitzung. Fahrt Neapel mit Sonderzügen. Besichtigung mit Auto.

9. August: Ganztägiger Ausflug Pompei-Capri.

10. August: Ausflug Vesuv. Schlußsitzung. Abfahrt nach Siracus mit Dampfer Leonardo da Vinci.

11. Aug. Gottesdienst auf dem Schiffe. Vorlesung in der Sommeruniversität über »Aetna und Siracus«. Vorbeifahrt am Aetna. Anhalten vor Catania. Siracus. Ausschiffung. Besichtigung der griechischen Stadt. Abfahrt.

12. Aug. Ankunft in Malta. Besichtigung der Hauptstadt La Valetta. Abfahrt. Vorlesung auf dem Schiffe. Fest auf dem Schiffe.

13. Aug. Ankunft in Tripolis. Besuch der arabischen Stadt El Medina und der neuen Stadt. Ausflug nach Lebda (Ruinen aus der Römerzeit). Homs und Oase Sahel. Einschiffung. Oder durch die Oase zur Wüste und nach Ghar Garian. eine Nacht in der Wüste. Rückkehr 23 h. Abfahrt.

14. Aug. Fahrt nach Palermo. Vorlesung. Unterhaltung und Tanz.

15. Aug. Palermo. Besichtigung. nach Elba.

16. Aug. Vorlesung. Elba (Golf von Portoferraio). Abreise.

17. Aug. Früh Ankunft Genua. Schließung der Sommeruniversität. Offizieller Empfang.

Von da aufgelöst Rückreise zu irgendeiner italienischen Grenze.

Eine Gruppe junger Knaben und Mädchen »Aizen geknaba Societo« in Zinui-Aizenkai, Naniwa-Straße, Mukden, Manchuko (Mantschurei) hat sich an die Esperanto-Organisationen in den verschiedenen Ländern mit der Bitte gewendet, daß sie mit Schülern von Volks- und Hauptschulen auszutauschen wünschen. 1. Handfertigkeiten, kalligraphische Arbeiten und Illustrationen, 2. Begrüßungen in der Nationalsprache oder übersetzt in Esperanto, 3. Kinderzeitungen, Spielzeuge. — Sie werden in Mukden damit eine Ausstellung veranstalten.

Ehrung eines verdienstvollen Esperantisten.

Zu Ehren des bekannten Meteorologen V. Köppen, der lange Zeit in Hamburg in der Violastraße wohnte, wurde diese Straße jetzt in Köppenstraße umbenannt. Köppen wohnt jetzt in Graz und beschäftigt sich noch heute, 88 Jahre alt, wie schon seit vielen Jahren mit Esperanto. Zu seinem 85. Geburtstag erschien in Japan eine Esperantoschrift im Drucke, die des Gelehrten Lebenswerk schildert.

Verständigung.

Jeder kennt das Gefühl der Hilflosigkeit, welches einen befällt, wenn wir uns in einem fremden Lande befinden, dessen Sprache wir nicht verstehen. Wir fühlen zwar ein lebhaftes Mitteilungsbedürfnis, aber nicht die Möglichkeit, diesem zu folgen. Man behilft sich in diesem Falle oft mit der Zeichensprache. Hierüber ein lustiges Geschichtchen:

Zwei Engländer bereisten Rußland. Nach Besichtigung von Moskau wollten sie nach Leningrad weiterreisen, aber die Sehenswürdigkeiten Moskaus gefielen ihnen so gut, daß sie erst 30 Minuten vor Zugsabfahrt auf die Uhr sahen.

Was tun? Schnell ein Auto! Endlich war eines gefunden. Wie aber sich mit dem Lenker verständigen, der nur russisch verstand?

Schließlich aber sagte der eine: »Du ahmst die Geräusche der Lokomotive

nach und ich gebe das Abfahrtssignal und pfeife. Das muß ja jeder Zurückgekehrte selbst verstehen.«

Gesagt, getan. Der Wagenführer lächelte, nickte mit dem Kopfe und lud die Gäste ein, einzusteigen.

In rascher Fahrt ging es dahin! »Noch 10 Minuten und wir erreichen den Zug!«

»Das war wirklich sehr einfach«, meinte der andere.

Sie hielten wirklich nach 10 Minuten ... vor dem Irrenhause.

Wenn Esperantisten eine Reise machen, dann bedienen sie sich stets der Dienste der Esperanto-Delegierten, die in allen größeren Orten der Welt anzutreffen sind. Diese besorgen ihnen alles, was sie benötigen, holen sie vom Zuge ab und begleiten sie zum Zuge!

Esperantisten konnte so etwas in Moskau nicht passieren!

Die „Internationalen Blumenspiele“ in Katalonien.

In der spanischen Provinz Katalonien herrscht ein eigenartiger Brauch: die internationalen Blumenspiele. Für bestimmte literarische Arbeiten werden Preise ausgesetzt u. zw. 1. wird ein Gedicht oder eine Prosa-Arbeit über die Liebe in Esperanto gefordert, und 2. steht den Kataloniern die Übersetzung einer katalanischen Arbeit in das Esperanto frei. Der Hauptpreisträger wird sodann zur Teilnahme an den Blumenspielen eingeladen, wo er im Beisein der Würdenträger der betreffenden Stadt außer seinem Preise noch den Preis der »natürlichen Blume« ausgehändigt bekommt. Diese Blume verehrt er einer der anwesenden Damen, die dadurch zur »Blumenkönigin« wird und sich unter den anderen weiblichen Anwesenden einen »Hofstaat« erwählt.

In echt spanisch-ritterlicher Weise verzichtet daher der Prämierte auf den Blumenpreis zu Gunsten der Dame, die dann im Mittelpunkt des Festes steht.

Die 16. Internationalen Blumenspiele finden heuer im Rahmen des 17. Kongresses der Katalanischen Esperanto-Föderation in Ripoll statt.

Esperanto-Grammatik in Versen.

1. Das Z spricht aus wie weiches s,
Das S stets scharf wie in Kongreß.
Das V spricht aus wie w in wert,
Das C stets so wie deutsches z.
Sprich S mit Dach wie sch in schal,
Das J mit Dach wie in Journal.
Sprich Dach-G wie in gentleman,
Das Dach-C a's t-sch erkenn'.
2. Durch Endung o an einem Stamm
Entsteht das Hauptwort: gramo »Gramm«.
Die Endung a steht meistens dar
Ein Adjektivum: klara »klar«.
Es wandelt Endung e sofort
Das Adjektiv ins Umstandswort,
Und Endung i für sich allein
Ergibt die Nennform: esti »sein«.
3. Zur Gegenwart führt as uns hin,
Mi estas also heißt »ich bin«.
Vergangenheit stellt is uns dar,
Mi estis also heißt »ich war«.
Die Zukunft nimmt ein os hinein,
Mi estos heißt »ich werde sein«.
Bedingungsform hat Endung us,
Befehlsform hat ein u am Schluß.
4. Den Wesfall bildet de von:
De la persono »der Person«.
Den Wemfall bildet al »zu ... hin«
Und al la sento heißt »dem Sinn«.
Der Wenfall hat ein n am Schluß,
La pafon also heißt »den Schuß«.
Die Mehrzahl hängt ein j heran,
La pafoj sind »die Schüsse« dann.
5. Ein Mittelwort, das »tuend« meint,
Trägt anta mit dem Stamm vereint.
Wenn's meint, daß einer »tuend war«,
Dann stellt man dies durch into dar.
Doch gibt ein Mittelwort uns an
»Es wird was mit dem Ding getan«,
Har's ata, vom Latein gewohnt.
Vorletzte Silb' ist stets betont.

Mit diesen Kenntnissen und einem Wörterbuch Esperanto-Deutsch kann man sofort die Entzifferung von Esperanto-Texten versuchen.

(Aus »Der deutsche Esperantist«-Berlin).

Al ĉiuj patrinoj.

Patrinoj en ĉiuj landoj, vi, kiuj tiom suferis, vi ĉiuj, kiuj ankoraŭ suferas ĉiutage, por doni al viaj infanoj ĉion, kion ili bezonas, kompatu viajn karajn idetojn.

Patrinoj el ĉiuj landoj, kiuj sendese tremas por la vivo de viaj idoj, se vi ne volas, ke iam la societo prenu ilin por mortigi, kiam li estos plenkreskaj, nur instruu al ili indulgon, toleron kaj amon.

Viaj hodiaŭaj infanoj estas la reprezentantoj de la morgaŭa societo.

Kia ajn estu ilia nacieco, ilia socia rango, ke ili estu ĉu riĉaj, ĉu malriĉaj, manlaboristoj aŭ intelektuloj, ili interkompreniĝos, kiam ĉiuj ili parolos la samau elkoran lingvon, la nuran, kiu estas ĉie komprenata.

Lerninte Esperanton, ili povos diri, interpremante reciproke la manojn: Ni estas unuitaj, ĉar ni bezonas unu la alian; ni amas nin reciproke, ĉar ni estas la infanoj de la sama patrino »La Tero«. La sama suno nin lumas, la sama aero vivigas niajn pulmojn, ni ĉiuj sentas la saman aspiron al feliĉo.

La homoj en ĉiuj landoj serĉante interkompreniĝi, malaperigos iom post iom la mallumojn de l' mensogoj, kiuj ilin ĉirkaŭas, per komunaj penadoj ili estigos unu nuran familion.

Patrinoj el ĉiuj landoj, instruu al viaj infanoj, ke la progreso, tiel en la publika vivo kiel ankaŭ en la privata, estas kaj devas esti unu flamo, transigebla de generacio al generacio, por realigi »Homaron«, kiu renovigita estos pli feliĉa.

Sano Kammermeier, Unuiĝo de Esp. Virinoj

Laŭ »Le Phare de l'Espéranto, Sisteron

An alle Mütter.

Mütter in allen Ländern, Ihr, die Ihr soviel littet, Ihr alle, die Ihr noch täglich leidet, um Euren Kindern alles zu geben, was sie benötigen, bemitleidet Eure lieben Kindlein.

Mütter aus allen Ländern, die Ihr unau hörlich zittert um das Leben Eurer Kinder, wenn Ihr nicht wollt, daß einmal die Gesellschaft sie nehme, wenn sie erwachsen sind, um sie töten zu lassen, lehrt sie nur Nachsicht üben, Duldung und Liebe.

Eure heutigen Kinder sind die Vertreter der morgigen Gesellschaft.

Wie auch immer ihre Nation sei, ihr gesellschaftlicher Rang, ob sie reich sind oder arm, Handarbeiter oder Intellektuelle, sie werden sich untereinander verständigen, wenn sie dieselbe aus dem Herzen kommende Sprache sprechen, die einzige, die überall verstanden wird.

Wenn sie Esperanto gelernt haben, werden sie sagen können, indem sie einander gegenseitig die Hände drücken: »Wir sind eins, denn wir benötigen einer den andern, wir lieben uns gegenseitig, denn wir sind die Kinder derselben Mutter »Erde«. Dieselbe Sonne leuchtet uns, dieselbe Luft belebt unsere Lungen, wir alle fühlen dasselbe Verlangen nach Glück.

Die Menschen in allen Ländern, die sich untereinander verständigen wollen, werden nach und nach das Dunkel der Lügen beseitigen, die sie umgeben, durch gemeinsames Bemühen werden sie eine einzige Familie bilden.

Mütter in allen Ländern, lehret Eure Kinder, daß der Fortschritt, sowohl im öffentlichen wie im privaten Leben, eine Flamme ist und sein muß, übertragbar von Generation auf Generation, um die »Menschengemeinschaft« zu verwirklichen, die erneuert viel glücklicher sein wird.